

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 70/14

Λουξεμβούργο, 13 Μαΐου 2014

Απόφαση στην υπόθεση C-131/12
Google Spain SL, Google Inc. κατά Agencia Española de Protección de
Datos, Mario Costeja González

Ο φορέας εκμετάλλευσης μηχανής αναζήτησης στο διαδίκτυο είναι υπεύθυνος για την εκ μέρους του επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τα οποία περιλαμβάνονται σε ιστοσελίδες δημοσιευμένες από τρίτους

Ειδικότερα, όταν, κατόπιν αναζήτησης που έχει πραγματοποιηθεί με βάση το ονοματεπώνυμο ενός προσώπου, εμφανίζεται στον κατάλογο αποτελεσμάτων σύνδεσμος προς ιστοσελίδα που περιέχει πληροφορίες για το εν λόγω πρόσωπο, αυτό μπορεί να αποταθεί απευθείας στον φορέα εκμετάλλευσης της μηχανής ή, εφόσον ο τελευταίος δεν ανταποκριθεί στην αίτηση του προαναφερθέντος προσώπου, στις αρμόδιες αρχές προκειμένου να επιτύχει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τη διαγραφή του επίμαχου συνδέσμου από τον κατάλογο αποτελεσμάτων

Με οδηγία της Ένωσης¹ επιδιώκεται η προστασία των θεμελιωδών ελευθεριών και δικαιωμάτων των φυσικών προσώπων (ιδίως του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή) κατά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και η εξάλειψη των εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών.

Το 2010, ο M. Costeja González, ισπανικής ιθαγένειας, υπέβαλε στην Agencia Española de Protección de Datos (ισπανική αρχή προστασίας δεδομένων, AEPD) καταγγελία κατά της La Vanguardia Ediciones SL (εταιρίας που εκδίδει καθημερινή εφημερίδα μεγάλης κυκλοφορίας στην Ισπανία, ιδίως στην περιφέρεια της Καταλονίας) καθώς και κατά της Google Spain και της Google Inc. Ο M. Costeja González υποστήριξε ότι όταν το ονοματεπώνυμό του εισαγόταν από χρήστη του διαδικτύου στη μηχανή αναζήτησης της Google (Google Search), εμφανίζονταν σύνδεσμοι προς δύο σελίδες της εφημερίδας La Vanguardia δημοσιευμένες τον Ιανουάριο και τον Μάρτιο του 1998. Στις σελίδες αυτές περιλαμβανόταν ανακοίνωση για πλειστηριασμούς ακινήτων κατόπιν κατάσχεσης που είχε επιβληθεί στον M. Costeja González λόγω κοινωνικοασφαλιστικών οφειλών.

Με την καταγγελία αυτή, ο M. Costeja González ζήτησε, αφενός, να υποχρεωθεί η La Vanguardia να αποσύρει ή να τροποποιήσει τις επίμαχες σελίδες (ώστε να μην εμφανίζονται πλέον τα προσωπικά δεδομένα του) ή να χρησιμοποιήσει ορισμένα εργαλεία που προσφέρουν οι μηχανές αναζήτησης προκειμένου να προστατευθούν τα δεδομένα αυτά. Αφετέρου, ο M. Costeja González ζήτησε να υποχρεωθεί η Google Spain ή η Google Inc. να διαγράψει ή να αποκρύψει τα προσωπικά δεδομένα του ώστε να μην εμφανίζονται πλέον στα αποτελέσματα αναζήτησης και σε συνδέσμους της La Vanguardia. Στο πλαίσιο αυτό, ο M. Costeja González επισήμανε ότι η διαδικασία κατάσχεσης που είχε κινηθεί εναντίον του είχε ολοκληρωθεί και διευθετηθεί από μακρού και ότι οποιαδήποτε μνεία της διαδικασίας αυτής ήταν πλέον άνευ ουσίας.

Η AEPD απέρριψε την καταγγελία κατά της La Vanguardia, εκτιμώντας ότι η δημοσίευση των επίμαχων πληροφοριών από τον εκδότη ήταν νόμιμη. Αντιθέτως, η καταγγελία έγινε δεκτή κατά το μέρος που αφορούσε την Google Spain και την Google Inc. Η AEPD ζήτησε από τις δύο εταιρίες αυτές να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για να διαγραφούν από το ευρετήριο τους τα επίμαχα δεδομένα και για να καταστεί ανέφικτη η μελλοντική πρόσβαση σε αυτά. Η Google Spain και η Google Inc. προσέβαλαν την απόφαση της AEPD ενώπιον του Audiencia Nacional (ανώτερο

¹ Οδηγία 95/46/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 281, σ. 31).

ισπανικό δικαστήριο), ζητώντας την ακύρωσή της. Στο πλαίσιο αυτό, το εν λόγω ισπανικό δικαστήριο υπέβαλε σειρά προδικαστικών ερωτημάτων στο Δικαστήριο.

Στη σημερινή του απόφαση, το Δικαστήριο διαπιστώνει καταρχάς ότι ο φορέας εκμετάλλευσης μηχανής αναζήτησης, καθόσον προβαίνει σε αυτοματοποιημένη, διαρκή και συστηματική αναζήτηση πληροφοριών δημοσιευμένων στο διαδίκτυο, «συλλέγει» τέτοια δεδομένα κατά την έννοια της οδηγίας. Επίσης το Δικαστήριο εκτιμά ότι ο φορέας αυτός «ανακτά», «καταχωρίζει» και «οργανώνει» τα δεδομένα αυτά στο πλαίσιο των προγραμμάτων ευρετηρίασης που διαθέτει, στη συνέχεια τα «αποθηκεύει» στους εξυπηρετητές του και, ενδεχομένως, τα «ανακοινώνει» και τα «θέτει στη διάθεση» των χρηστών της μηχανής υπό μορφή καταλόγων αποτελεσμάτων αναζήτησης. Δεδομένου ότι η οδηγία αναφέρεται ρητώς και ανεπιφύλακτα στις εν λόγω πράξεις, αυτές πρέπει να χαρακτηριστούν ως «επεξεργασία», ανεξαρτήτως του αν ο φορέας εκμετάλλευσης της μηχανής αναζήτησης προβαίνει στις ίδιες πράξεις και για πληροφορίες που δεν περιλαμβάνουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει επίσης ότι οι πράξεις στις οποίες αναφέρεται η οδηγία πρέπει να χαρακτηρίζονται ως επεξεργασία ακόμη και όταν αφορούν αποκλειστικά πληροφορίες που έχουν δημοσιευτεί αυτούσιες στα μέσα ενημέρωσης. Αν σε μια τέτοια περίπτωση γινόταν δεκτή μια γενική παρέκκλιση από την εφαρμογή της οδηγίας, η τελευταία θα έχανε σε μεγάλο βαθμό το νόημά της.

Επιπλέον, το Δικαστήριο κρίνει ότι ο φορέας εκμετάλλευσης της μηχανής αναζήτησης είναι ο «υπεύθυνος» της επεξεργασίας κατά την έννοια της οδηγίας, δεδομένου ότι αυτός καθορίζει τους σκοπούς και τους τρόπους της επεξεργασίας. Το Δικαστήριο επισημαίνει συναφώς ότι στο μέτρο κατά το οποίο η δραστηριότητα της μηχανής αναζήτησης συμπληρώνει τη δραστηριότητα των εκδοτών ιστοτόπων και ενδέχεται να θίγει σε μεγάλο βαθμό τα θεμελιώδη δικαιώματα στην ιδιωτική ζωή και στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ο φορέας εκμετάλλευσης της μηχανής αυτής πρέπει να διασφαλίζει, στο πλαίσιο των ευθυνών, των ικανοτήτων και των δυνατοτήτων του, ότι η εν λόγω δραστηριότητα ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της οδηγίας. Μόνο κατά τον τρόπο αυτό θα μπορούν οι εγγυήσεις που προβλέπει η οδηγία να παράγουν πλήρως τα αποτελέσματά τους και θα μπορεί να υλοποιηθεί στην πράξη η αποτελεσματική και πλήρης προστασία των ενδιαφερομένων προσώπων (ιδίως η προστασία της ιδιωτικής τους ζωής).

Όσον αφορά το εδαφικό πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι η Google Spain αποτελεί θυγατρική της Google Inc. επί του ισπανικού εδάφους και, ως εκ τούτου, «εγκατάσταση» κατά την έννοια της οδηγίας. Το Δικαστήριο απορρίπτει το επιχείρημα ότι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την Google Search δεν πραγματοποιείται στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της εγκατάστασης αυτής στην Ισπανία. Το Δικαστήριο εκτιμά συναφώς ότι η επεξεργασία των εν λόγω δεδομένων, εφόσον πραγματοποιείται για τις ανάγκες υπηρεσίας μηχανής αναζήτησης την οποία εκμεταλλεύεται επιχείρηση που έχει μεν έδρα σε τρίτο κράτος αλλά διαθέτει εγκατάσταση εντός ορισμένου κράτους μέλους, εκτελείται «στα πλαίσια των δραστηριοτήτων» της εν λόγω εγκατάστασης, κατά την έννοια της οδηγίας, εφόσον η εγκατάσταση αυτή έχει ως σκοπό την προώθηση και πώληση, εντός του προαναφερθέντος κράτους μέλους, του διαφημιστικού χώρου που διατίθεται στο πλαίσιο της μηχανής αναζήτησης και που αποσκοπεί στην οικονομική εκμετάλλευση της υπηρεσίας που παρέχεται με τη μηχανή αυτή.

Στη συνέχεια, όσον αφορά την έκταση της ευθύνης του φορέα εκμετάλλευσης μηχανής αναζήτησης, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι αυτός έχει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, την υποχρέωση να απαλείφει από τον κατάλογο αποτελεσμάτων, ο οποίος εμφανίζεται κατόπιν αναζήτησης που έχει διενεργηθεί με βάση το ονοματεπώνυμο ενός προσώπου, συνδέσμους προς δημοσιευμένες από τρίτους ιστοσελίδες που περιέχουν πληροφορίες σχετικές με το πρόσωπο αυτό. Το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι η υποχρέωση αυτή ισχύει και στην περίπτωση κατά την οποία το ονοματεπώνυμο αυτό ή οι πληροφορίες αυτές δεν έχουν διαγραφεί, προηγουμένως η ταυτοχρόνως, από τις ως άνω ιστοσελίδες, ακόμη και όταν αυτή καθαυτή η δημοσίευση των επίμαχων πληροφοριών στις εν λόγω ιστοσελίδες είναι νόμιμη.

Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην οποία προβαίνει ο φορέας εκμετάλλευσης μηχανής αναζήτησης παρέχει σε κάθε χρήστη του διαδικτύου, ο οποίος πραγματοποιεί αναζήτηση με βάση το ονοματεπώνυμο φυσικού προσώπου, τη δυνατότητα να αποκτά, μέσω του καταλόγου αποτελεσμάτων, μια συστηματική

επισκόπηση των διαθέσιμων στο διαδίκτυο πληροφοριών σχετικά με το εν λόγω πρόσωπο. Επίσης το Δικαστήριο επισημαίνει ότι οι πληροφορίες αυτές αφορούν δυνητικά διάφορες πτυχές της ιδιωτικής ζωής και ότι, χωρίς τη μηχανή αναζήτησης, θα ήταν αδύνατο ή εξαιρετικά δυσχερές να διασταυρωθούν. Κατά τον τρόπο αυτό, οι χρήστες του διαδικτύου έχουν τη δυνατότητα να σχηματίζουν ένα σχετικά λεπτομερές προφίλ των προσώπων για τα οποία έχουν πραγματοποιήσει αναζήτηση. Εξάλλου, οι συνέπειες από την επέμβαση στα δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων διογκώνονται λόγω του σημαντικού ρόλου που διαδραματίζουν το διαδίκτυο και οι μηχανές αναζήτησης στη σύγχρονη κοινωνία, δεδομένου ότι οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στους καταλόγους αποτελεσμάτων μπορούν να είναι προσβάσιμες ανά πάσα στιγμή και από οποιοδήποτε σημείο. Κατά το Δικαστήριο, η επέμβαση αυτή, λόγω της ενδεχόμενης σοβαρότητάς της, δεν μπορεί να δικαιολογείται μόνο με βάση το οικονομικό συμφέρον που έχει ο φορέας εκμετάλλευσης της μηχανής αναζήτησης στην επεξεργασία των προαναφερθέντων δεδομένων.

Εντούτοις, στον βαθμό που η απάλειψη συνδέσμων από τον κατάλογο αποτελεσμάτων θα μπορούσε, αναλόγως της πληροφορίας για την οποία πρόκειται, να έχει αντίκτυπο στο έννομο συμφέρον των δυνητικά ενδιαφερόμενων χρηστών του διαδικτύου για πρόσβαση στην πληροφορία αυτή, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι πρέπει να αναζητείται η δίκαιη εξισορρόπηση ιδίως μεταξύ του συμφέροντος αυτού και των θεμελιωδών δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων, ιδίως του δικαιώματος στον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής και του δικαιώματος στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Το Δικαστήριο επισημαίνει συναφώς ότι μολονότι, ασφαλώς, τα δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων υπερέχουν, κατά κανόνα, του προαναφερθέντος συμφέροντος των χρηστών του διαδικτύου, εντούτοις η εξισορρόπηση αυτή μπορεί, σε ειδικές περιπτώσεις, να εξαρτάται από τη φύση της επίμαχης πληροφορίας και από τον ευαίσθητο χαρακτήρα της για την ιδιωτική ζωή του υποκειμένου των δεδομένων καθώς και από το συμφέρον του κοινού να αποκτήσει πρόσβαση στην πληροφορία αυτή, συμφέρον το οποίο μπορεί να διαφοροποιείται αναλόγως, μεταξύ άλλων, του ρόλου που διαδραματίζει το εν λόγω υποκείμενο στον δημόσιο βίο.

Τέλος, ερωτηθέν σχετικά με το αν η οδηγία παρέχει στο υποκείμενο των δεδομένων τη δυνατότητα να ζητήσει να απαλειφθούν από τον κατάλογο αποτελεσμάτων οι σύνδεσμοι προς ιστοσελίδες διότι επιθυμεί να «λησμονηθούν», μετά την παρέλευση ορισμένου χρόνου, οι σχετικές με το πρόσωπό του πληροφορίες που περιέχονται εκεί, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι, εφόσον κατόπιν αίτησης του υποκειμένου των δεδομένων διαπιστωθεί ότι η εμφάνιση των συνδέσμων αυτών στον κατάλογο αποτελεσμάτων είναι, επί του παρόντος, ασύμβατη με την οδηγία, οι πληροφορίες και οι σύνδεσμοι που περιλαμβάνονται στον κατάλογο αυτό πρέπει να διαγραφούν. Το Δικαστήριο παρατηρεί συναφώς ότι ακόμη και η αρχικά νόμιμη επεξεργασία μη ανακριβών δεδομένων μπορεί, με την πάροδο του χρόνου, να καταστεί αντίθετη με την οδηγία αυτή, όταν, λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των περιστάσεων που χαρακτηρίζουν τη συγκεκριμένη περίπτωση, τα δεδομένα αυτά είναι ακατάλληλα, δεν είναι ή έχουν πάψει να είναι συναφή με το οικείο ζήτημα ή είναι υπερβολικά σε σχέση με τους σκοπούς για τους οποίους υπέστησαν επεξεργασία ή σε σχέση με τον χρόνο που έχει παρέλθει. Το Δικαστήριο προσθέτει ότι, στο πλαίσιο της εκτίμησης αίτησης που έχει υποβάλει το υποκείμενο των δεδομένων κατά της επεξεργασίας στην οποία έχει προβεί ο φορέας εκμετάλλευσης της μηχανής αναζήτησης, πρέπει μεταξύ άλλων να εξετάζεται αν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να πάψει η σχετική με το πρόσωπό του πληροφορία να συνδέεται, επί του παρόντος, με το ονοματεπώνυμό του μέσω του καταλόγου αποτελεσμάτων ο οποίος προκύπτει κατόπιν αναζήτησης που έχει διενεργηθεί με βάση το ονοματεπώνυμο αυτό. Εφόσον συμβαίνει κάτι τέτοιο, οι σύνδεσμοι προς τις ιστοσελίδες που περιέχουν τις πληροφορίες αυτές πρέπει να απαλείφονται από τον κατάλογο αποτελεσμάτων, εκτός αν υπάρχουν ειδικοί λόγοι, όπως ο ρόλος που διαδραματίζει το υποκείμενο των δεδομένων στον δημόσιο βίο, που να δικαιολογούν υπέρτερο συμφέρον του κοινού για πρόσβαση, στο πλαίσιο αντίστοιχης αναζήτησης, στις επίμαχες πληροφορίες.

Το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι το υποκείμενο των δεδομένων μπορεί να απευθύνει σχετικές αιτήσεις στον φορέα εκμετάλλευσης της μηχανής αναζήτησης ο οποίος οφείλει να εξετάζει δεόντως τη βασιμότητά τους. Όταν ο υπεύθυνος της επεξεργασίας δεν ανταποκρίνεται στις αιτήσεις αυτές, το υποκείμενο των δεδομένων μπορεί να αποταθεί στην αρχή ελέγχου ή στις δικαστικές αρχές

προκειμένου αυτές να προβούν στους απαραίτητους ελέγχους και να επιβάλουν στον υπεύθυνο τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106